

PŘIVÍTÁNÍ

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen.

PÍSEŇ 614

1. ČTENÍ

Ř 8,26-30

ŽALM 13 (responsoriální čtení)

KÁZÁNÍ

Základem dnešního kázání je oddíl zapsaný v evangeliu podle Lukáše 13,22-30.

Zavřené dveře, opona spadla, je konec, neznám vás. Ne vás, co jste do kostela nechodili a vůbec nevíte, co je to večere Páně. Ale vás, co jste tam pravidelně vysedávali, kázání zbožně naslouchali a u stolu Páně s Kristem stolovali... Vás neznám...

Tvrdé slovo pro pravidelné účastníky bohoslužeb, velké povzbuzení pro chronické kostelní absentéry. Nejen kostelem je člověk živ. Smyslem křesťanství není zbožný člověk, ale dobrý člověk. Pro Boží království je potřeba také „nedopouštět se hanebností, ničemností, bezpráví“ anebo ještě lépe: být spravedlivý. A to byla ve starozákonním světě pěkně vysoká laťka.

Jak si vůbec Boží království představujete? Nijak? Nebo jako nějakou duchovní, nehmotnou jednotu s Bohem? Je pozoruhodné, že evangelia nepopisují Boží království ani Vzkříšení jako něco výsostně duchovního, nadpozemsky neskutečného či tajemně mystického. Velikonoce jsou podle

evangelií především společenství kolem stolu a jídla. I tady Lukáš vykresluje Boží království jako společenství kolem stolu: „A přijdou od východu i západu, od severu i jihu, a budou **stolovat** v Božím království.“ (L 13,29)

A to je možná ještě větší provokace, než zavřené dveře pro zbožné ničemníky. Jako křesťané věříme, že poslední perspektivou života je vzkříšení a věčnost. Jaká bude? Nevíme. Ale víme, že to bude společenství velmi různých lidí. A to podle mě žádná velká nebeská blaženost a pokojné spočinutí nebude. Když si udělám sám za sebe poctivou bilanci, co pro znamená život ve společenství tady a teď, tak z toho mám spíš trochu strach.

Život ve společenství různých lidí mi vzal všechny předsudky a mnohá předsevzetí. Život ve společenství mě naučil být mnohem pokornější, než jsem chtěl. Život s různými lidmi mě naučil být trpělivější, než jsem chtěl. Život ve společenství mě donutil přiznat si, že jsem na ostatních víc závislý, než jsem byl ochoten si připustit. Že ty ostatní potřebuji víc, než jsem sám ochoten si přiznat.

A tak se sám sebe někdy ptám: Pokud je život ve společenství už tady a teď tak náročný a komplikovaný, jaké to může dostat obrátky v království Božím? Není příliš směle předpokládat, že v Božím království už bude všechno hotové a vyřešené? Co když se v Božím království budeme muset naučit ještě mnoho dalších věcí? A vzdát se mnoha věcí, na kterých tak usilovně lpíme a o nichž prohlašujeme, že s tím už se nic nenadělá? Co když to budou další změny, výzvy a úkoly?

A pak je tu ještě další provokativní věta, která se objevuje v různých kontextech ve všech synoptických evangeliích: **„Hle, jsou poslední, kteří budou první, a jsou první, kteří budou poslední.“** Eschatologická výměna rolí... Ve společnosti, kde být první – tedy být úspěšný, znamená velmi mnoho, zní tato věta skutečně strašlivě.

Můžeme tu větu číst jako hrozbu: Však vy se budete divit, vy všichni account manažeři, projektoví facilitátoři a rádoby

celebrity všeho ražení, co trávíte víkendy v hypermarketech!
Však vám to Pán Bůh jednou spočítá!

Ale můžeme ji číst i jako evangelium, nikoliv pro poslední budoucnost, ale pro dnešní den – měřítkem úspěchu v životě je něco jiného, než to, co se za úspěch obvykle považuje.

Ta věta by nás měla iritovat. Jednak proto, že s ní souvisí otázka: Kdo je ten první a kdo poslední? A pak také proto, že úspěch není jen „zaklínadlem“ určité skupiny lidí, ale nějakým způsobem s ním počítáme všichni. Máme své cíle, plány a představy o tom, jak by náš život měl vypadat. Neustále hodnotíme, co se nám povedlo a co se nepovedlo. Když se něco povede, tak je to úspěch. Bilancujeme – občas období krátká – uplynulý týden, měsíc, rok. Ale mohou to být také ohlédnutí dlouhá – za celým životem. Byl to dobrý život? Kam jsem došel? Co po mě zůstane? A také srovnáváme; díváme se, co dělají druzí a jak to dělají. A podle toho zase posuzujeme, jestli to my sami děláme taky tak anebo úplně jinak. To vše jaksi bytostně patří k naší lidskosti, to vše se dá

vyhodnotit buď jako úspěch – tj. bylo to dobré. Anebo jako neúspěch – mělo to být jinak, mohlo to být jinak.

Jenomže: Co je v životě úspěch? Existuje nějaké obecné měřítko úspěchu? Někaká obvyklá stupnice hodnot, kterou bychom mohli podle potřeby přiložit, abychom zjistili, jak na tom jsme? Úspěch je totiž výraz, který se většinou spojuje s dosažením různých velmi neurčitých cílů jako například hodně peněz. (Ale co je hodně?) Nebo být populární. (Ale co je populární? Když o mě píše bulvár?) Nebo vysoké společenské postavení (ale kde začíná vysoké?). A takto bychom mohli dlouho pokračovat. Potíž je v tom, že tento tzv. úspěch není totéž co skutečná spokojenost. A spokojenost může mít u každého z nás jinou podobu – někdo se bude cítit úspěšný, když se stane uznávaným chirurgem, a bude mít pohodový rodinný život, jiný zase když se mu podaří procestovat mnoho zemí a naučit se různé jazyky...

A co je úspěch v křesťanském slova smyslu (pro křesťany)?
Když nás bude plný kostel? Když jako křesťané nebudeme

ustupovat muslimům? Když o nás bude mít společnost dobré mínění a bude si nás vážit?

A do toho zní Ježíšova věta: „**Jsou poslední, kteří budou první, a jsou první, kteří budou poslední.**“ Nehleďte smysl a naplnění v tom, že v něčem budete první, že vás ostatní budou obdivovat za to, čeho jste v životě dosáhli. Sláva je vrtkavá, pomíjivá a může se velmi rychle obrátit v pravý opak. Jestli chcete skutečně najít něco, co má trvalou hodnotu, trvalý smysl, buďte spravedliví, milosrdní a udělejte něco pro své bližní. V tom je pravé měřítko, podle kterého můžete posuzovat, zda je váš život dobrý. To je úspěch. Až se jednou budete ohlížet za svým životem, neříkejte si, že jste ho promarnili, že jste v něm ničeho nedosáhli. Vzpomeňte si na všechny ty, komu jste pomohli, komu jste posloužili radou, vlídným slovem a třeba i hrstkou drobných vysypaných do natažené dlaně, komu jste byli oporou a inspirací, kdo se od vás něčemu naučil. U mnohých si možná ani nevzpomenete na to, jak se jmenovali, a o mnohých se nikdy nedozvíte, že jste jim vlastně pomohli.

Na tomto měřítku úspěchu je krásné i to, že nezáleží na věku ani na tom, kolik má člověk sil. Obvykle je úspěch spojován s určitým věkem, kdy je člověk výkonný, nebo s určitými schopnostmi, nadáním. Tím se velmi zužuje prostor, v němž člověk může být úspěšný. Ježíš ho naopak rozšiřuje. Posloužit bližnímu může každý, kdykoliv. Třebas i tím, jak statečně bojuje se svou nemocí, nebo jak hrdě snáší obtíže, které přináší vysoký věk. To všechno je služba. Velmi cenná a vzácná.

V některých moralisticky laděných výkladech najdete, že Ježíš těmito slovy „prohlásil a doložil, že obvyklé měřítko velikosti, důležitosti a slávy je falešné a neplatné.“ Jako by si do těch, kteří to někam dotáhli, chtěl přece jenom trochu kopnout. Aby na nich přece jen ulpěla trocha špíny. Jenže v těch Ježíšových slovech nic takového není. Mluví pouze o tom, že první budou poslední. Úplně jiný (dle mého soudu legitimní) výklad nabízejí středověké obrazy večeře Páně. Ježíš sedí u stolu ve společnosti dvanácti otrhaných učedníků a jídlo jim nosí nádherně odění měšťané a šlechtici. Ty obrazy měly přítomným v kostele (těm úspěšným) naznačit, že ani jejich

postavení jim nebrání sloužit druhým, že v tom není žádné ponížení ani potupa. (A ty postavy na obrazech mívaly tváře těch, kteří tam skutečně seděli!) Ani v tomto případě není nikdo vyloučen jenom za to, že je úspěšný podle obecných měřítek. Ježíš neřekl: o nic v životě neusilujte, protože to stejně nakonec bude tragédie. To řekl Nietzsche. Usilujte, plánujte a ať se vám v tom daří. Vždyť čím víc vám bude dáno, tím víc můžete posloužit druhým.

A ne zoufejte, máte-li pocit, že jste vykonali málo, že jste mohli vykonat víc. Ano, člověk vždycky může udělat víc. Židé mají ve svém talmudu krásné rčení: Kdo zachránil jediného člověka, zachránil celý svět. My bychom ho mohli pro dnešek parafrázovat: Kdo posloužil jednomu člověku, pomohl změnit celý svět. Amen.

PÍSEŇ 672

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Hospodine, Pane náš,
tvůj Syn nám ukázal, že zahrnuješ svou láskou všechny lidi, že pro ně máš milosrdenství a soucit i tam, kde my to podle svých měřítek nechápeme.

Přimlouváme se za všechny, kdo na své cestě za seberealizací a úspěchem neberou ohled na druhé, aby u tebe našli odvahu k cestě lásky a služby, která je na pohled tak směšná a naivní.

Prosíme za všechny nevděčné, aby u tebe poznali, co je to láska bez podmínek, aby u tebe hledali sílu žít život pro druhého bez ohledu na to, jestli se to vyplatí.

Prosíme za všechny pochybující, aby u tebe našli jistotu, že nikdy nejsou sami. I když my lidé zapomínáme, ty nezapomínáš.

Prosíme za všechny unavené životem i starostmi, aby u tebe našli radost a nenechali se od ní odradit ani překážkami ani obtížemi ani nevděkem.

Modlíme se za všechny, kteří se ohlíží za svým životem a nacházejí v něm málo dobrého. Zastaň se jich, potěš jejich zkroušeného ducha a nenech je žít bez naděje.

Společně voláme slovy, která nás naučil tvůj Syn: Otče náš...

POŽEHNÁNÍ

Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi. Amen. (2 Te 3,16)

PÍSEŇ 685 (responsoriální zpěv)